ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 7ης Ιουνίου 2001 *

Στην υπόθεση Τ-330/99,

Spedition Wilhelm Rotermund GmbH, υπό εκκαθάριση, με έδρα το Flensburg (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο A. Suhr, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον J.-C. Schieferer, επικουρούμενο από τον M. Núñez-Müller, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 22ας Ιουλίου 1999 (με στοιχεία REM 22/98), κατά την οποία δεν δικαιολογείται η ζητούμενη διαγραφή των εισαγωγικών δασμών,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. W. H. Meij, Πρόεδρο, A. Potocki και J. Pirrung, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 22ας Φεβρουαρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

Σύστημα της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως

1 Δυνάμει των άρθρων 37, 91 και 92 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας), τα μη κοινοτικά εμπορεύματα που εισέρχονται στην Κοινότητα τα οποία, αντί της άμεσης επιβολής εισαγωγικών δασμών, τίθενται υπό το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως (στο εξής: ΕΚΔ) μπορούν να κυκλοφορούν, υπό τελωνειακή επιτήρηση, στο τελωνειακό

έδαφος της Κοινότητας και δεν τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία παρά μόνο στο τελωνείο του τόπου προορισμού τους.

2 Ο υποκείμενος στο καθεστώς ΕΚΔ ορίζεται από τον τελωνειακό κώδικα ως ο «κυρίως υπόχρεος», ο οποίος οφείλει να προσκομίζει ανέπαφα τα εμπορεύματα στο τελωνείο προορισμού μέσα στην καθορισμένη προθεσμία και να τηρεί τις διατάξεις του καθεστώτος αυτού (άρθρο 96 του τελωνειακού κώδικα). Οι εν λόγω υποχρεώσεις παύουν να υφίστανται όταν τα εμπορεύματα και το σχετικό έγγραφο προσκομίζονται στο τελωνείο του τόπου προορισμού (άρθρο 92 του τελωνειακού κώδικα).

3 Κατά τα άρθρα 341, 346, 348, 350, 356 και 358 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής), τα οικεία εμπορεύματα πρέπει να προσκομίζονται καταρχάς στο τελωνείο του τόπου αναχωρήσεως συνοδευόμενα από δήλωση Τ1. Το τελωνείο του τόπου αναχωρήσεως ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας τα εμπορεύματα πρέπει να προσκομιστούν στο τελωνείο προορισμού και θεωρεί δεόντως το παραστατικό Τ1, φυλάσσει το αντίτυπο που προορίζεται για το ίδιο και παραδίδει τα λοιπά αντίτυπά του στον κυρίως υπόχρεο. Η μεταφορά των εμπορευμάτων πραγματοποιείται βάσει του παραστατικού Τ1. Μετά την προσκόμιση των εμπορευμάτων το τελωνείο προορισμού θεωρεί τα αντίτυπα του παραστατικού Τ1 που λαμβάνει, ανάλογα με τον διενεργηθέντα έλεγχο, και αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση ένα αντίτυπο στο τελωνείο του τόπου αναχωρήσεως μέσω ενός κεντρικού οργανισμού.

4 Η τελωνειακή επιτήρηση στην οποία υπόκεινται τα μεταφερόμενα υπό το καθεστώς της ΕΚΔ εμπορεύματα παύει όταν αυτά τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, μεταξύ άλλων με την καταβολή εισαγωγικών δασμών (άρθρο 37, παράγραφος 2, και άρθρο 79 του τελωνειακού κώδικα). Σε περίπτωση που τα εμπορεύματα διαφύγουν την τελωνειακή επιτήρηση, το γεγονός αυτό καθιστά αμέσως απαιτητούς τους σχετικούς εισαγωγικούς δασμούς (άρθρο 203, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα). Υπόχρεος εις ολόκληρον στην καταβολή των δασμών είναι, επιπλέον του ατόμου που απομάκρυνε το εμπόρευμα από την τελωνειακή επιτήρηση, και το άτομο που όφειλε να εκτελέσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση του

τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο βρισκόταν το εμπόρευμα αυτό (άρθρο 203, παράγραφος 3, και άρθρο 213 του τελωνειακού κώδικα), δηλαδή ο κυρίως υπεύθυνος.

Διαγραφή των εισαγωγικών δασμών

5 Όσον αφορά τη δυνατότητα διαγραφής των εισαγωγικών δασμών, το άρθρο 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα ορίζει:

«Η [διαγραφή] [...] εισαγωγικών [...] δασμών είναι δυνατή σε περιπτώσεις [...] οι οποίες προκύπτουν από περιστάσεις που δεν συνεπάγονται ούτε δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερόμενου. Οι καταστάσεις στις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί η διάταξη αυτή, καθώς και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται, καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής [τελωνειακού κώδικα].»

6 Οι καταστάσεις περί των οποίων γίνεται λόγος στο προαναφερθέν άρθρο καθορίζονται και διέπονται από τα άρθρα 899 έως 909 του κανονισμού εφαρμογής.

7 Το άρθρο 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής έχει ως εξής:

«Όταν η τελωνειακή αρχή απόφασης, στην οποία έχει υποβληθεί αίτηση [...] διαγραφής βάσει του άρθρου 239, παράγραφος 2, του κώδικα, δεν είναι σε θέση να

αποφασίσει, με βάση το άρθρο 899, και η αίτηση συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις για τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή προφανής αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου, το κράτος μέλος, στο οποίο υπάγεται η αρχή, διαβιβάζει τον φάκελο στην Επιτροπή για να ληφθεί απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 906 έως 909. [...] Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η τελωνειακή αρχή απόφασης απορρίπτει την αίτηση.»

8 Δυνάμει του άρθρου 907, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού εφαρμογής, η Επιτροπή, «μετά από διαβουλεύσεις με ομάδα εμπειρογνωμόνων που απαρτίζεται από αντιπροσώπους όλων των κρατών μελών [...], αποφασίζει είτε ότι η εκάστοτε εξεταζόμενη περίπτωση δικαιολογεί τη [διαγραφή] [...] είτε ότι δεν τη δικαιολογεί».

Ιστορικό της διαφοράς

Απατηλές ενέργειες

9 Κατά τη διάρκεια των ετών 1994 και 1995 η προσφεύγουσα, εταιρία ασκούσα τη δραστηριότητα του εκτελωνιστή, ζήτησε 93 φορές από το γερμανικό τελωνείο του Oberelbe (το τελωνείο αναχωρήσεως) την εφαρμογή του συστήματος ΕΚΔ για διάφορα μη κοινοτικά εμπορεύματα· το αίτημα της εταιρίας ικανοποιήθηκε σε όλες τις περιπτώσεις. Κάθε φορά η γερμανική εταιρία Food Trading ή, ενίοτε, η ισπανική εταιρία Maerkaafrika — που οριζόταν ως ο αποδέκτης των εμπορευμάτων — εμφανιζόταν ως εντολέας. Όλα τα εμπορεύματα έπρεπε να μεταφερθούν στην Ισπανία και να προσκομιστούν στο τελωνείο προορισμού στο Las Palmas. Προς τούτο, η προσφεύγουσα χρησιμοποίησε τα παραστατικά Τ1, με βάση τα οποία έπρεπε να πραγματοποιηθεί η μεταφορά των εμπορευμάτων μέχρι την Ισπανία.

Όσον αφορά την ολοκλήρωση της ως άνω διαμετακομίσεως μέχρι την Ισπανία, το τελωνείο αναχωρήσεως έλαβε από το τελωνείο προορισμού — σύμφωνα με το άρθρο 356, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού εφαρμογής — το πέμπτο αντίτυπο από κάθε παραστατικό Τ1. Σε όλες τις περιπτώσεις, η ως άνω αποστολή πραγματοποιήθηκε από το κεντρικό τελωνείο της Μαδρίτης, που είναι αρμόδιο ως κεντρικός οργανισμός.

10 Τελικά αποδείχθηκε ότι τα αποσταλέντα στο τελωνείο αναχωρήσεως παραστατικά Τ1 έφεραν πλαστές υπογραφές, καθώς και χαλκευμένες υπηρεσιακές σφραγίδες, και ότι ουδέποτε μεταφέρθηκε στην Ισπανία κάποιο εμπόρευμα.

11 Προέκυψε ότι, αμέσως μετά την υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς ΕΚΔ, δύο υπάλληλοι της εταιρίας Food Trading αντάλλασσαν, σε συνεργασία με τους οδηγούς των φορτηγών στα οποία είχαν φορτωθεί τα ως άνω εμπορεύματα — καθόσον τα φορτηγά αυτά ανήκαν σε διαφορετικές μεταφορικές εταιρίες ιδιοκτησίας της προσφεύγουσας —, τα αρχικά έγγραφα διαμετακομίσεως με άλλα έγγραφα μεταφοράς αναφέροντα διαφόρους τόπους προορισμού εντός της Γερμανίας. Στη συνέχεια, τα αρχικά έγγραφα διαμετακομίσεως είτε αποστέλλονταν μία φορά τον μήνα στον φερόμενο ως αποδέκτη των εμπορευμάτων, την εγκατεστημένη στην Ισπανία εταιρία Maerkaafrika, είτε παραδίδονταν σε Ισπανό υπήκοο, συνένοχο στη διάπραξη της απάτης, επ' ευκαιρία των επιχειρηματικών ταξιδιών του στη Γερμανία.

12 Στην Ισπανία τα αρχικά έγγραφα διαμετακομίσεως παραδίδονταν σε άλλο συνένοχο, ο οποίος αναλάμβανε να λάβει από το τελωνείο προορισμού στο Las Palmas τα πιστοποιητικά προσκομίσεως των εμπορευμάτων. Με βάση τις ενδείξεις που έδιδαν οι ως άνω υπάλληλοι, τα εν λόγω πιστοποιητικά χορηγούνταν από έναν Ισπανό τελωνειακό με το όνομα «José Luis», τα πλήρη στοιχεία του οποίου παραμένουν άγνωστα, ο οποίος μετατέθηκε και υπηρετεί πλέον στο τελωνείο του Lanzarote. Η σύζυγος του υπαλλήλου αυτού εργάζεται ακόμα στην υπηρεσία μητρώου του τελωνείου του Las Palmas.

13 Επιπλέον, απαντώντας σε γραπτό ερώτημα υποβληθέν στο ισπανικό τελωνείο προορισμού σχετικά με την τύχη των διαφόρων αντιτύπων του παραστατικού Τ1, το γερμανικό τελωνείο αναχωρήσεως έλαβε έγγραφο με ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου 1995, το οποίο ήταν πλαστογραφημένο στο σύνολό του. Το έγγραφο αυτό, συντεταγμένο σε επίσημο χαρτί που έφερε στην πρώτη σελίδα τα στοιχεία των ισπανικών τελωνείων, «πιστοποιεί» το σύννομο των επίμαχων παραστατικών. Απεστάλη μαζί με την επίσημη αλληλογραφία των τελωνείων. Πράγματι, τα ταχυδρομικά τέλη είχαν καταβληθεί με το ειδικό σφραγιστικό μηχάνημα των ισπανικών τελωνείων. Η σχετική σφραγίδα εμφαίνει ως ημερομηνία αποστολής την 4η Οκτωβρίου 1995. Ο αριθμός πρωτοκόλλου 1880, τον οποίο έφερε το προαναφερθέν έγγραφο, είχε δοθεί επίσης από το τελωνείο την ημέρα της αποστολής του και σε άλλο έγγραφο, εν προκειμένω σε έγγραφο υπολογισμού υπερωριών.

14 Μόνον κατόπιν καταγγελιών εκ μέρους Γερμανών εισαγωγέων πουλερικών που ανέφεραν ασυνήθιστα χαμηλές τιμές των προϊόντων της εταιρίας Food Trading στη Γερμανία διενεργήθηκε σχετικός έλεγχος και αποκαλύφθηκε η διαπραχθείσα απάτη.

Η διοικητική διαδικασία

15 Οι γερμανικές τελωνειακές αρχές στράφηκαν κατά της προσφεύγουσας λόγω της ιδιότητάς της ως κυρίως υποχρέου και ζήτησαν την καταβολή των επίμαχων εισαγωγικών δασμών. Όταν η προσφεύγουσα ζήτησε τη διαγραφή τους, οι γερμανικές αρχές (το Hauptzollamt Hambourg-St. Annen και το ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών) διαβίβασαν τον φάκελο στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 905 του κανονισμού εφαρμογής. Στο διαβιβαστικό σημείωμα ανέφεραν ότι βρίσκονταν ενώπιον μιας ειδικής καταστάσεως που δεν συνεπαγόταν ούτε πρόδηλη αμέλεια ούτε δόλο εκ μέρους της προσφεύγουσας.

16 Με έγγραφο της 20ής Απριλίου 1999 η Επιτροπή διαβίβασε στην προσφεύγουσα έκθεση διαφόρων πραγματικών δεδομένων και μια προσωρινή εκτίμηση, απ' όπου

προέκυπτε ότι είχε την πρόθεση να λάβει απορριπτική απόφαση. Κατά την Επιτροπή, η διαγραφή δεν δικαιολογούνταν, ελλείψει αποδείξεως της ενεργού συμμετοχής ενός ή περισσοτέρων υπαλλήλων των κοινοτικών τελωνείων, καθόσον από τα έγγραφα που απέστειλαν οι γερμανικές αρχές δεν μπορούσε να συναχθεί μια τέτοια συμμετοχή. Τέλος, η προσφεύγουσα δεν επέδειξε ενδεχομένως την απαραίτητη επιμέλεια στο πλαίσιο της επιβλέψεως των επιχειρήσεων στις οποίες είχε ανατεθεί η μεταφορά των επίμαχων εμπορευμάτων.

17 Απαντώντας, η προσφεύγουσα ανέφερε, με έγγραφο της 4ης Μαΐου 1999, τους λόγους για τους οποίους θεωρούσε ότι μόνον η ενεργός συμμετοχή Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων εξηγούσε την επιτυχία της προαναφερθείσας απάτης. Επιπλέον, αμφισβήτησε ότι ήταν υποχρεωμένη να επιβλέπει τους μεταφορείς των εμπορευμάτων.

18 Η Επιτροπή συμβουλεύθηκε ομάδα εμπειρογνωμόνων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 907, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Εξέθεσε, ενώπιον του Πρωτοδικείου, ότι ο εκπρόσωπος του Βασιλείου της Ισπανίας δήλωσε, σε σύσκεψη της εν λόγω ομάδας στις 11 Ιουνίου 1999, ότι δεν υφίστατο καμία ένδειξη συμμετοχής Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων στην απάτη. Ο ως άνω εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι, έστω και αν γίνει δεκτό ότι υπήρξε περίπτωση διαφθοράς Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων, το γεγονός αυτό δεν αρκεί, αυτό καθαυτό, για να εξηγήσει την εξέλιξη των γεγονότων.

Η προσβαλλόμενη απόφαση

19 Στις 22 Ιουλίου 1999 η Επιτροπή έλαβε απόφαση, κατά την οποία ουδεμία ειδική κατάσταση υφίσταται δικαιολογούσα τη διαγραφή των δασμών (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Η εν λόγω απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 27 Σεπτεμβρίου 1999 από το Hauptzollamt Hambourg-St. Annen.

20 Στην προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή εκθέτει, στην ουσία, ότι η προσφεύγουσα πρέπει να αναλάβει, με την ιδιότητα του κυρίως υποχρέου, την ευθύνη για την ορθή διενέργεια των πράξεων ΕΚΔ, έστω και αν είναι θύμα απάτης που διέπραξαν τρίτοι. Η κατάσταση αυτή εμπίπτει στον εμπορικό κίνδυνο που πρέπει να φέρει κανονικά ο κυρίως υπόχρεος. Διαφορετική εκτίμηση δεν είναι δυνατή παρά μόνον όταν αποδεικνύεται συμμετοχή εκπροσώπων των τελωνειακών αρχών στη διάπραξη της απάτης, τούτο δε εφόσον ο ενδιαφερόμενος μπορεί ευλόγως να πιστεύει ότι οι ενέργειες των διοικητικών αρχών δεν πάσχουν a priori λόγω πράξεων τελωνειακών υπαλλήλων που δωροδοκήθηκαν. Όμως, από τα περιλαμβανόμενα στον φάκελο που υπέβαλαν οι γερμανικές αρχές στοιχεία δεν μπορεί να συναχθεί ότι η βέβαιη συμμετοχή ενός ή περισσοτέρων τελωνειακών στην απάτη διαπιστώθηκε από αρμόδια προς τούτο αρχή. Επομένως, δεν υφίσταται καμία ειδική κατάσταση δικαιολογούσα τη διαγραφή των δασμών.

21 Δεδομένου ότι η Επιτροπή αποφάνθηκε κατά της διαγραφής των εισαγωγικών δασμών, το Hauptzollamt Hambourg-St. Annen απέρριψε το αίτημα περί διαγραφής με απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1999.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Νοεμβρίου 1999 η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή, με την οποία ζητεί, στην ουσία, την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

23 Επιπλέον, ζήτησε από το Πρωτοδικείο, αφενός, να υποχρεώσει τις γερμανικές αρχές να προσκομίσουν συμπληρωματικούς φακέλους ως αποδεικτικά στοιχεία της συμ-

μετοχής Ισπανών τελωνειακών στην ως άνω απάτη και, αφετέρου, να διαπιστώσει ότι ήταν απαραίτητη η παρέμβαση ενός εντολοδόχου ήδη στο στάδιο της προηγούμενης διοικητικής διαδικασίας. Ενόψει των παρατηρήσεων που υπέβαλε επί των σημείων αυτών η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, η προσφεύγουσα δήλωσε, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι αποσύρει τα ως άνω δύο αιτήματα.

24 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και υπέβαλε στους διαδίκους διάφορες γραπτές ερωτήσεις στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας.

25 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2001.

26 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να υποχρεώσει την καθής, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 233 ΕΚ, να δεχθεί τα αιτήματά της περί διαγραφής των εισαγωγικών δασμών·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

27 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη, καθόσον με αυτή ζητείται να υποχρεωθεί να δεχθεί τα αιτήματα διαγραφής των εισαγωγικών δασμών της προσφεύγουσας·

— κατά τα λοιπά, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα·

— επικουρικά, σε περίπτωση που η προσφυγή της προσφεύγουσας γίνει δεκτή, να την καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, καθόσον παραιτήθηκε μερικώς από τα αιτήματά της.

28 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα δήλωσε ότι παραιτείται από το δεύτερο κεφάλαιο των αιτημάτων της. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ζήτησε εκ νέου την εφαρμογή του άρθρου 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Σκεπτικό

29 Η προσφεύγουσα προβάλλει, στην ουσία, ένα μόνο λόγο, που στηρίζεται σε εσφαλμένη εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή των άρθρων 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Δηλώνει ότι δεν αμφισβητεί ότι η μη σύννομη εκτέλεση μιας πράξεως ΕΚΔ γεννά τελωνειακή οφειλή σε βάρος του κυρίως υποχρέου. Ωστόσο, θεωρεί ότι πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις διαγραφής των οφειλόμενων εισαγωγικών δασμών.

30 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αν η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλμα θεωρώντας ότι η περίπτωση της προσφεύγουσας δεν αποτελούσε ειδική κατάσταση, δεδομένου ότι μια τέτοια κατάσταση δημιουργείται οπωσδήποτε όταν συντρέχουν περιστάσεις που δεν συνεπάγονται ούτε δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους της προσφεύγουσας.

31 Στο πλαίσιο αυτό οι διάδικοι συμφωνούν ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη δολίων ενεργειών εκ μέρους της προσφεύγουσας.

32 Αντιθέτως, αμφισβητείται το αν πληρούνται εν προκειμένω οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής της σχετικής ρυθμίσεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί της ελλείψεως πρόδηλης αμελείας

33 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι το γεγονός ότι δεν υπήρχε πταίσμα εκ μέρους της οδήγησε τις γερμανικές αρχές να αποφασίσουν τη διαβίβαση στην Επιτροπή του

αιτήματός της περί διαγραφής. Επομένως, οι ως άνω αρχές κατέληξαν, στο πλαίσιο της αρχικής διοικητικής εξετάσεως, ότι η διαγραφή των δασμών ήταν δικαιολογημένη. Καθόσον η Επιτροπή τής προσάπτει ότι δεν τήρησε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το σύστημα της ΕΚΔ για τις εν λόγω 93 πράξεις διαμετακομίσεως, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου, υπέβαλε πολύ περισσότερες από 93 αιτήσεις εφαρμογής του συστήματος ΕΚΔ. Ερχόταν τακτικά σε επαφή με τις μεταφορικές επιχειρήσεις και τους οδηγούς, ζητώντας συγκεκριμένες πληροφορίες περί της εξελίξεως της κάθε μεταφοράς. Δεδομένου ότι δεν διαπίστωσε παρανομίες επ' ευκαιρία των επαφών αυτών, η προσφεύγουσα συνήγαγε ότι καμία από τις επίμαχες 93 πράξεις διαμετακομίσεως δεν είχε αποτελέσει το αντικείμενο των ελέγχων αυτών ή ότι οι ερωτηθέντες οδηγοί, από τους οποίους είχαν αφαιρεθεί τα παραστατικά διαμετακομίσεως, παρέσχαν ανακριβείς πληροφορίες φοβούμενοι την απώλεια της θέσεως εργασίας τους ή για άλλους λόγους.

34 Κατά την Επιτροπή, τίθεται το ερώτημα μήπως η προσφεύγουσα επέδειξε πρόδηλη αμέλεια, με συνέπεια τον εκ των προτέρων αποκλεισμό της δυνατότητας διαγραφής των εισαγωγικών δασμών. Πράγματι, ως κυρίως υπόχρεος, η προσφεύγουσα είχε την υποχρέωση να τηρεί τις διατάξεις του συστήματος της ΕΚΔ. Όμως, δεν υπάρχει καμία ένδειξη από την οποία να μπορεί να υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα έλαβε κάποιο μέτρο για την επίβλεψη της εκτελέσεως της μεταφοράς και την προσκόμιση στο τελωνείο των εν λόγω εμπορευμάτων, τουλάχιστον με τη διενέργεια ελέγχων σε συγκεκριμένα σημεία. Η προσφεύγουσα, αφού έθεσε τα εμπορεύματα αυτά υπό το καθεστώς της ΕΚΔ, προφανώς δεν ασχολήθηκε με τίποτε άλλο πλέον. Η συμπεριφορά αυτή είναι, τουλάχιστον, αμελής. Εντούτοις, δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί αν η συμπεριφορά της προσφεύγουσας συνιστά πρόδηλη αμέλεια υπό την έννοια των άρθρων 239 του τελωνειακού κώδικα και 905 του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, η Επιτροπή δεν στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση στην αμέλεια της προσφεύγουσας, αλλά στην ανυπαρξία ειδικής καταστάσεως.

35 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή υποστήριξε ότι η αμέλεια της προσφεύγουσας — που έχει ως χαρακτηριστικό ιδίως το γεγονός ότι η τελευταία παρέλειψε να πληροφορηθεί, με την αποστολή τηλεομοιοτυπιών στα ισπανικά τελωνεία, περί της εξελίξεως της μεταφοράς μέχρι την Ισπανία — αύξησε τον συνήθως υφιστάμενο εμπορικό κίνδυνο, δηλαδή εκείνον που διατρέχει κάθε επι-

χείρηση να αποτελέσει το αντικείμενο απάτης εκ μέρους τρίτων. Κατά την Επιτροπή, η εν λόγω αμέλεια εμποδίζει την υπέρ της προσφεύγουσας αναγνώριση της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως.

Επί της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως

36 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι από τα αποτελέσματα των ελέγχων εκ μέρους των γερμανικών αρχών αποδεικνύεται ότι οι παραβάσεις διαπράχθηκαν στην Ισπανία και ότι, τουλάχιστον, ένας Ισπανός τελωνειακός έπρεπε να εμπλέκεται στη διάπραξη της απάτης. Κατά την προσφεύγουσα, η απόδειξη συμμετοχής ενός τέτοιου κρατικού υπαλλήλου προκύπτει προπάντων από την εξέλιξη των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά διαπιστώθηκαν από τις γερμανικές αρχές.

37 Καθόσον η Επιτροπή απαιτεί την εκ μέρους της αρμόδιας εθνικής αρχής επίσημη διαπίστωση της συμμετοχής τελωνειακών στη διάπραξη απάτης, η προσφεύγουσα απαντά ότι η συμμετοχή αυτή μπορεί να αποδειχθεί μόνον εφόσον εξακριβωθεί η ταυτότητα του εν λόγω τελωνειακού. Επιπλέον, ακόμα και σε περίπτωση εξακριβώσεως του εμπλεκόμενου τελωνειακού, δεν θα είναι δυνατή η ύπαρξη αδιάψευστων αποδεικτικών στοιχείων σε περίπτωση που, για παράδειγμα, ο τελωνειακός αποφύγει τη δίωξη με τη διαφυγή του, δεν υπέχει ποινική ευθύνη ή αποβιώσει διαρκούσης της ανακρίσεως, ή όταν δεν είναι δυνατή η έκδοση δικαστικής αποφάσεως αστικού ή ποινικού δικαστηρίου λόγω παραγραφής.

38 Ναι μεν η Επιτροπή αναφέρει ως αδιάσειστη απόδειξη την εκ μέρους του ενδιαφερομένου κράτους μέλους αναγνώριση της κολάσιμης συμμετοχής εν ενεργεία τελωνειακού στο πλαίσιο της υπηρεσίας του, η προσφεύγουσα όμως θεωρεί ότι δεν είναι ρεαλιστικό να γίνει δεκτό ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να αποδεχθεί μια τέτοια αναγνώριση. Κατά την προσφεύγουσα, το κράτος μέλος θα αρνηθεί να αναγνωρίσει μια τέτοια συμμετοχή, επικαλούμενο, ιδίως, το τεκμήριο αθωότητας σε περίπτωση που δεν υφίστανται αδιάσειστες αποδείξεις, τούτο δε για τον πρόσθετο λόγο ότι το

κράτος αυτό γνωρίζει ότι, σε περίπτωση αναγνωρίσεως, διατρέχει τον κίνδυνο να ασκηθεί σε βάρος του προσφυγή εκ μέρους της Επιτροπής προς καταβολή των διαφυγόντων δασμών.

39 Τέλος, η προσφεύγουσα βάλλει κατά του επιχειρήματος της Επιτροπής ότι το εν λόγω κοινοτικό όργανο μπορούσε να υποβάλει σχετική καταγγελία στην Ισπανία ή να ασκήσει αγωγή κατά του ισπανικού Δημοσίου. Θεωρεί ότι το νομότυπο της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να εξαρτάται από το αν έγινε ή όχι χρήση κάποιων άλλων μέσων ένδικης προστασίας. Εξάλλου, υπέθεσε ότι οι ισπανικές αρχές θα διεξήγαγαν αυτοδικαίως σχετικό έλεγχο, ενόψει των αποτελεσμάτων της έρευνας των γερμανικών αρχών που περιήλθε σε γνώση τους. Όμως, δεν συνέβη κάτι τέτοιο ή, και αν συνέβη, δεν κατέληξε πουθενά, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε στην Επιτροπή το Βασίλειο της Ισπανίας. Η προσφεύγουσα υποθέτει ότι η εκ μέρους της καταγγελία θα είχε το ίδιο αποτέλεσμα.

40 Η Επιτροπή υποστηρίζει, εκ προοιμίου, ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα διαγραφή εισαγωγικών δασμών συνιστά ειδική περίπτωση έναντι των καταστάσεων που μνημονεύονται στα άρθρα 236 έως 238 του κώδικα αυτού. Ενόψει της ειδικής αυτής περιπτώσεως, η διαγραφή δασμών δυνάμει του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής συνιστά, επιπλέον, παρέκκλιση από τις καταστάσεις που προβλέπουν τα άρθρα 900 έως 903 του εν λόγω κανονισμού. Μια τέτοια παρέκκλιση δεν μπορεί να ερμηνεύεται παρά μόνο στενά.

41 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα στηρίζει την προβαλλόμενη ύπαρξη ειδικής καταστάσεως αποκλειστικά στη συμμετοχή Ισπανών τελωνειακών στη διάπραξη των επίμαχων παραβάσεων. Όμως, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τα συμφέροντα των καλόπιστων επιχειρηματιών και το συμφέρον της Κοινότητας προς τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας, αλλά και τα συμφέροντα των εμπλεκόμενων τελωνειακών, υπέρ των οποίων υφίσταται τεκμήριο αθωότητας. Τούτο είναι απαραίτητο για τον πρόσθετο λόγο ότι οι ως άνω τελωνειακοί δεν εξέφρασαν την άποψή τους στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας σχετικά με το αίτημα διαγραφής των δασμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορούσε να στηρίξει την ύπαρξη ειδικής καταστάσεως σε παραβάσεις διαπραχθείσες από

τελωνειακούς παρά μόνο σε περίπτωση αποδείξεώς τους, πράγμα το οποίο εξαρτάται ουσιαστικά από τις εκ μέρους του κράτους μέλους έρευνες στην υπηρεσία στην οποία εργάζονται οι ως άνω υπάλληλοι.

42 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η παθητική δωροδοκία των τελωνειακών υπαλλήλων και η πλαστογραφία τελωνειακών εγγράφων συνιστούν αξιόποινες πράξεις σε όλα τα κράτη μέλη. Επίσης, υφίσταται εντός όλων των κρατών μελών η δυνατότητα ασκήσεως διώξεως βάσει των ως άνω στοιχείων, τα δε αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων αποτελούν στοιχεία στα οποία μπορούν βασίμως να στηριχθούν οι αρμόδιες αρχές. Όμως, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ούτε υπέβαλε σχετική καταγγελία στην Ισπανία ούτε άσκησε αγωγή κατά του ισπανικού Δημοσίου προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη λόγω της υποτιθέμενης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων.

43 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 96, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα επιβάλλει ευρείες υποχρεώσεις επιβλέψεως στον κυρίως υπόχρεο. Οι εν λόγω υποχρεώσεις θα καθίσταντο στην πράξη άνευ αντικειμένου αν ο τελευταίος μπορούσε να στηρίξει αίτημα διαγραφής δασμών σε απλούς ισχυρισμούς. Η ικανοποίηση ενός τέτοιου αιτήματος βάσει απλών ενδείξεων θα μπορούσε, εξάλλου, να βλάψει, ίσως μάλιστα και ανεπανόρθωτα, το συμφέρον της Κοινότητας να εισπράξει τους οφειλόμενους εισαγωγικούς δασμούς. Πράγματι, αν η Επιτροπή δεχόταν διαγραφή των δασμών βάσει απλών ενδείξεων και αν αποδεικνυόταν στη συνέχεια ότι η τελωνειακή οφειλή δεν οφειλόταν σε κολάσιμη συμμετοχή τελωνειακών υπαλλήλων, η είσπραξη των εισαγωγικών δασμών θα διακυβευόταν σημαντικά.

44 Η Επιτροπή αναφέρει ότι, για τους προαναφερθέντες λόγους, δεν πρέπει να υφίστανται απλώς ισχυρισμοί σχετικά με τη συμμετοχή τελωνειακών υπαλλήλων σε παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας, αλλά πρέπει, ακόμη, να υφίστανται αδιάσειστες αποδείξεις, όπως για παράδειγμα η ύπαρξη ποινικής καταδίκης, η απόφαση πολιτικού δικαστηρίου ή πειθαρχικό μέτρο σε βάρος του εμπλεκόμενου υπαλλήλου ή το γεγονός ότι ο υπάλληλος αυτός υποχρεώθηκε να καταβάλει ο ίδιος τους σχετικούς εισαγωγικούς δασμούς. Κατά την Επιτροπή, είναι επίσης δυνατό να

ληφθεί υπόψη ως αποδεικτικό στοιχείο η επίσημη και αιτιολογημένη αναγνώριση του κράτους μέλους σε υπηρεσία του οποίου υπηρετεί ο τελωνειακός, σχετικά με την εκ μέρους του τελευταίου συμμετοχή στην παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας.

45 Όμως, εν προκειμένω, δεν έχει αποδειχθεί η συνιστώσα ποινικό αδίκημα συμμετοχή Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων. Η προσφεύγουσα και οι γερμανικές αρχές, που θεωρούν δικαιολογημένη τη διαγραφή των δασμών, στηρίζονται ουσιαστικά σε δηλώσεις ατόμων για τα οποία ανέκυψαν επιβαρυντικές ενδείξεις στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν στη Γερμανία. Εντούτοις, οι δηλώσεις αυτές δεν μπορούν να υποκαταστήσουν μια πράξη περί αναγνωρίσεως, αλλ' ούτε και κάποια άλλη σχετική δήλωση εκ μέρους των ισπανικών αρχών ή των φερόμενων ως συμμετόχων στην απάτη Ισπανών τελωνειακών υπαλλήλων. Συνιστούν απλώς και μόνον ενδείξεις από τις οποίες μπορούν, το πολύ, να συναχθούν κάποια συμπεράσματα, όχι όμως ικανές να επέχουν θέση αποδεικτικών στοιχείων τα οποία ουδέποτε μπόρεσε να προσκομίσει και η ίδια η Ισπανική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβουλεύσεως που προβλέπεται στο άρθρο 907 του κανονισμού εφαρμογής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Πρέπει να υπογραμμισθεί, εκ προοιμίου, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία η Επιτροπή αποφαίνεται κατά της διαγραφής των επίμαχων εισαγωγικών δασμών, δεν στηρίζεται στην ύπαρξη πρόδηλης αμελείας της προσφεύγουσας. Όπως δέχθηκε και η Επιτροπή, η ως άνω απόφαση δεν περιλαμβάνει καμία μνεία του όρου αυτού και περιορίζεται στη διαπίστωση της μη υπάρξεως, εν προκειμένω, ειδικής καταστάσεως.

47 Ενώπιον του Πρωτοδικείου, ωστόσο, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η αμέλεια της προσφεύγουσας εμποδίζει την υπέρ αυτής αναγνώριση της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως.

48 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

49 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή είχε πράγματι αναφερθεί στο ζήτημα της ενδεχόμενης αμελείας της προσφεύγουσας με το από 20 Απριλίου 1999 έγγραφό της, το οποίο περιελάμβανε προσωρινή εκτίμηση σχετικά με το αίτημα διαγραφής. Όμως, αφού έλαβε γνώση των κριτικών παρατηρήσεων της προσφεύγουσας της 4ης Μαΐου 1999 επί του εν λόγω σημείου και κατόπιν της συσκέψεως της ομάδας εμπειρογνωμόνων της 11ης Ιουνίου 1999 στον τομέα αυτό, η Επιτροπή ηθελημένα απέρριψε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, κάθε ενδεχόμενο υπάρξεως αμελείας εκ μέρους της προσφεύγουσας, πρόδηλης ή μη.

50 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση, που εκδόθηκε μετά τη συμβουλευτική γνώμη της συσταθείσας προς τούτο ομάδας εμπειρογνωμόνων και βάσει της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή στον τομέα αυτό (απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Νοεμβρίου 1995, T-346/94, France-aviation κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2841, σκέψη 34), δεν της επιτρέπει να ισχυρίζεται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ότι ήταν αμελής η συμπεριφορά της προσφεύγουσας που εξετάστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση. Οι γραπτές και προφορικές εξηγήσεις που έδωσαν οι εκπρόσωποι της Επιτροπής ενώπιον του Πρωτοδικείου, όσον αφορά την προβαλλόμενη αμέλεια της προσφεύγουσας, δεν μπορούν να αποτελούν βασίμως συμπληρωματική αιτιολογία της ως άνω αποφάσεως (βλ. επ' αυτού τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 25ης Ιουνίου 1998, T-371/94 και T-394/94, British Airways κ.λπ. και British Midland Airways κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 116, και της 25ης Μαΐου 2000, T-77/95, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2167, σκέψη 54).

51 Επομένως, το μόνο ζήτημα που πρέπει να διευκρινιστεί εν προκειμένω είναι αν η κατάσταση της προσφεύγουσας πρέπει να θεωρηθεί ως ειδική κατάσταση υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής.

52 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η διάταξη αυτή περιέχει γενική ρήτρα επιεικείας, η οποία σκοπό έχει να καλύψει την εξαιρετική κατάσταση στην οποία ευρίσκεται ο επιχειρηματίας σε σχέση με τους άλλους επιχειρηματίες που ασκούν την ίδια δραστηριότητα (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Φεβρουαρίου 1999, C-86/97, Trans-Ex-Import, Συλλογή 1999, σ. I-1041, σκέψη 18, και της 7ης Σεπτεμβρίου 1999, C-61/98, De Haan, Συλλογή 1999, σ. I-5003, σκέψη 52). Αυτή έχει ιδίως εφαρμογή όταν οι συνθήκες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ επιχειρηματία και διοικήσεως είναι τέτοιες ώστε είναι ανεπιεικές να υποχρεωθεί ο επιχειρηματίας αυτός να υποστεί ζημία την οποία υπό κανονικές συνθήκες δεν θα υφίστατο (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1998, T-42/96, Eyckeler & Malt κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-401, σκέψη 132).

53 Επιπλέον, στο πλαίσιο της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει στον τομέα αυτό (προαναφερθείσα απόφαση France-aviation κατά Επιτροπής, σκέψη 34), η Επιτροπή πρέπει να εκτιμά το σύνολο των πραγματικών στοιχείων για να καθορίσει αν αυτά συνιστούν ειδική κατάσταση και να σταθμίζει, αφενός, το συμφέρον της Κοινότητας να διασφαλίσει την τήρηση των τελωνειακών διατάξεων και, αφετέρου, το συμφέρον του καλόπιστου εισαγωγέα να μην υποστεί ζημίες υπερβαίνουσες τον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο (προαναφερθείσα απόφαση Eyckeler & Malt κατά Επιτροπής, σκέψη 133). Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της γενικής αρχής της επιεικείας, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να τύχει της διαγραφής των εισαγωγικών δασμών, άλλως η διάταξη αυτή θα εστερείτο πρακτικής αποτελεσματικότητας (προαναφερθείσα απόφαση Eyckeler & Malt κατά Επιτροπής, σκέψη 134, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

54 Τέλος, όσον αφορά τις διαδικαστικές σχέσεις που ορίζουν τα άρθρα 905 επ. του κανονισμού εφαρμογής μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών τελωνειακών αρχών, πρέπει να σημειωθεί ότι η εθνική τελωνειακή αρχή στην οποία υποβάλλεται αίτημα διαγραφής πρέπει να προβαίνει στην αρχική εκτίμηση του αν υφίστανται στοιχεία ικανά να συνιστούν ειδική κατάσταση. Αν η ως άνω αρχή εκτιμά ότι δικαιολογείται καταφατική απάντηση στο ως άνω ερώτημα, οφείλει να διαβιβάσει τον φάκελο στην Επιτροπή, η οποία προβαίνει στην οριστική εκτίμηση, βάσει των διαβιβαζομένων στοιχείων, περί της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως που δικαιολογεί διαγραφή των δασμών (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση C-235/99, Bacardi, Βλέπε απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2001, μη δημοσιευθείσες ακόμη στη Συλλογή, σημείο 98, που παραπέμπουν στην προαναφερθείσα απόφαση Trans-Ex-Import,

σκέψεις 19 έως 21), ενδεχομένως, αφού ζητήσει την κοινοποίηση συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων δυνάμει του άρθρου 905, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής.

55 Εν προκειμένω, τα στοιχεία που γνωστοποίησαν οι γερμανικές αρχές στην Επιτροπή ούτε αμφισβητήθηκαν ούτε συμπληρώθηκαν, καθόσον η Επιτροπή δεν ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες. Πράγματι, η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται ρητά στα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον φάκελο που υπέβαλαν οι ως άνω αρχές, η δε Επιτροπή απλώς διερωτήθηκε επί του αν από τα ως άνω στοιχεία μπορούσε να συναχθεί η ενεργητική συμμετοχή κάποιου Ισπανού τελωνειακού.

56 Βάσει του εν λόγω φακέλου δεν αμφισβητείται ότι οι αποστολές του πέμπτου αντιτύπου του παραστατικού Τ1 στο γερμανικό τελωνείο πραγματοποιήθηκαν από τις ισπανικές τελωνειακές αρχές, σε όλες τις περιπτώσεις, διά της υπηρεσιακής οδού (βλ. ανωτέρω σκέψη 9). Δεν αμφισβητείται επίσης ότι, σε απάντηση σε σχετικό αίτημα του γερμανικού τελωνείου αναχωρήσεως, το τελευταίο έλαβε έγγραφο συντεταγμένο σε επίσημο έντυπο που έφερε στην επικεφαλίδα την ένδειξη του ισπανικού τελωνείου προορισμού με φαινομενικά νομότυπο αριθμό πρωτοκόλλου, ήτοι τον αριθμό 1880. Επιπλέον, και αυτό το έγγραφο απεστάλη στο πλαίσιο της επίσημης αλληλογραφίας που προέρχεται από το ισπανικό τελωνείο προορισμού, τα δε ταχυδρομικά τέλη είχαν καταβληθεί με σφραγίδα προερχόμενη από σφραγιστική μηχανή του ίδιου τελωνείου (βλ. ανωτέρω, σκέψη 13).

57 Τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά, τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των επίμαχων απατηλών ενεργειών, δεν μπορούν να εξηγηθούν λογικά παρά μόνο με την ενεργό συμμετοχή υπαλλήλου του ισπανικού τελωνείου προορισμού ή με πλημμελή οργάνωση του εν λόγω τελωνείου, επιτρέπουσα σε τρίτους τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού των ισπανικών τελωνειακών αρχών. Πράγματι, μόνον κάποιο άτομο που είχε πρόσβαση στην εισερχόμενη και εξερχόμενη επίσημη αλληλογραφία του ισπανικού τελωνείου προορισμού και το οποίο ήταν πληροφορημένο για τις τρέχουσες δραστηριότητες του τελωνείου αυτού είχε τη δυνατότητα να διεκπεραιώσει, όπως συνέβη εν προκειμένω, τις τελωνειακές διατυπώσεις σχετικά με ένα ειδικό καθεστώς διαμετακομίσεως και να αποστείλει ένα φαινομενικά επίσημο έγγραφο σε απάντηση σε επίσημο αίτημα άλλου τελωνείου. Δεδομένου ότι εν προκειμένω πρόκειται περί καθαρά εσωτερικών πράξεων των διοικητικών αρχών κράτους μέλους, επί των οποίων η προσφεύγουσα δεν είχε κανένα δικαίωμα επιβλέψεως, και δεδομένου ότι δεν μπορούσε να επηρεάσει τις πράξεις αυτές με οποιονδήποτε τρόπο, η Επιτροπή δεν μπορούσε να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν βρισκόταν σε ειδική κατάσταση, εφόσον οι ως άνω περιστάσεις

υπερέβαιναν το πλαίσιο των συνήθως εμπορικών κινδύνων που αναλαμβάνει η προσφεύγουσα.

58 Υπό τις συνθήκες αυτές η Επιτροπή δεν μπορούσε βασίμως να λάβει υπόψη μόνον τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής συγκεκριμένου τελωνειακού υπαλλήλου και να απαιτήσει την εκ μέρους της προσφεύγουσας αδιάσειστη και οριστική απόδειξη της συμμετοχής αυτής, ενδεχομένως με προσκόμιση κάποιας πράξεως των αρμόδιων ισπανικών αρχών. Ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή παρέβη, αφενός, την υποχρέωση που υπέχει να εκτιμά η ίδια το σύνολο των πραγματικών στοιχείων προκειμένου να προσδιοριστεί αν αυτά συνιστούν ειδική κατάσταση και, αφετέρου, αγνόησε τον αυτοτελή χαρακτήρα της διαδικασίας των άρθρων 905 επ. του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, μετά το πέρας της ως άνω διαδικασίας, η Επιτροπή εκδίδει μόνη την απόφασή της, κατόπιν προτάσεως της αιτούσας εθνικής αρχής και μετά από διαβούλευση με επιτροπή εμπειρογνωμόνων, ενώ, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, η απόφασή της δεν εξαρτάται από τα ενδεχόμενα αποτελέσματα προηγούμενων εθνικών διαδικασιών.

59 Ενόψει του αυτοτελούς χαρακτήρα της εν λόγω διαδικασίας διαγραφής δασμών, η προσφεύγουσα δεν ήταν ούτε υποχρεωμένη να απευθυνθεί στις αρμόδιες ισπανικές αρχές και να ασκήσει, ενδεχομένως, αγωγή κατά του ισπανικού Δημοσίου, αλλά μπορούσε να περιοριστεί στην κίνηση της διαδικασίας περί διαγραφής που προβλέπεται σε κοινοτικό επίπεδο. Επιπλέον, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα είχε την επιλογή μεταξύ της ασκήσεως αγωγής στην Ισπανία ή της ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως κοινοτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, το γεγονός ότι προτίμησε την τελευταία αυτή λύση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κατάχρηση διαδικασίας.

60 Τέλος, καθόσον η Επιτροπή επικαλείται, γενικά, τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας, αρκεί να σημειωθεί ότι τα συμφέροντα αυτά υποχωρούν ενώπιον της αναγνωρίσεως του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα βρίσκεται σε ειδική κατάσταση, όπως αυτή προβλέπεται από τα άρθρα 239, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα και 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Πράγματι, η αναγνώριση της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως, η οποία ορίζεται από τον κοινοτικό νομοθέτη, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πλήττει τα οικονομικά συμφέροντα της Κοι-

νότητας κατά τρόπο ανεπίτρεπτο. Αφενός, η αναγνώριση αυτή περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, στην οποία πραγματοποιείται ένας εξαιρετικού χαρακτήρα εμπορικός κίνδυνος. Αφετέρου, αυτή δεν μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι θα παρακινήσει τους άλλους επιχειρηματίες πέρα από τον δικαιούχο σε χαλαρότητα όσον αφορά την τήρηση των τελωνειακών διατάξεων.

61 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλμα θεωρώντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η προσφεύγουσα δεν βρισκόταν σε ειδική κατάσταση υπό την έννοια του άρθρου 905, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής. Κατά συνέπεια, η απόφαση αυτή πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

62 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Κατά την παράγραφο 5, πρώτο εδάφιο, του ίδιου άρθρου, ο παραιτούμενος διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου.

63 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή ηττήθηκε κατά το ουσιώδες μέρος και ότι τα αιτήματα από τα οποία παραιτήθηκε η προσφεύγουσα διαρκούσας της διαδικασίας έχουν καθαρά τεχνικό χαρακτήρα και δεν περιέπλεξαν ιδιαιτέρως την προετοιμασία της άμυνας της Επιτροπής. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στα δικά της δικαστικά έξοδα και στα εννέα δέκατα των εξόδων της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 22ας Ιουλίου 1999 (με στοιχεία REM 22/98), κατά την οποία δεν δικαιολογείται η διαγραφή των εισαγωγικών δασμών.**

2) **Η Επιτροπή φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και τα εννέα δέκατα των εξόδων της προσφεύγουσας, η οποία θα φέρει το ένα δέκατο των εξόδων της.**

Meij Potocki Pirrung

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Ιουνίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. W. H. Meij